

عرفان در ادبیات معاصر

مؤلف: فاطمه شهرکی

عنوان و نام پدید آورنده: عرفان در ادبیات معاصر؛ / فاطمه شهرکی

مشخصات نشر: زعیم، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص، رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۰-۱۲۵-۰

موضوع: عرفان در ادبیات

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۹ش ۴ع / PIR ۳۴۴۲

رده بندی دیویی: ۸۳۸ / ۸ فا ۰

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۳۹۵۸۹

عنوان کتاب: عرفان در ادبیات معاصر

مولف: فاطمه شهرکی

ناشر: زعیم،

ناظر چاپ: صالح خوارزمی

تایپ و صفحه آرایی و چاپ: موسسه چیستا

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۰-۱۲۵-۰

قیمت: ۹۰۰۰ تومان

انتشارات: تهران، میدان انقلاب ابتدای آزادی، کوچه جنتی، بن بست فرسار، پلاک ۲، طبقه ۳

تلفن تماس: ۶۶۹۲۰۰۶۰ و ۸۹

مرکز پخش: زاهدان، خیابان دانشگاه، نیش دانشگاه ۴۹، دانشگاه فرهنگیان پردیس رسالت

زاهدان، تلفن تماس: ۰۹۱۵۱۹۰۰۸۸۳

پیشگفتار

بیش از ۱۲۰۰ سال از ظهور و پیدائی تصوف و عرفان و ادبیات آن می‌گذرد. در این مدت، سؤالی که همیشه مطرح بوده روش‌هایی که عرفان مدرن برای کسب آرامش و معنویت روحی پیشنهاد می‌کند، آن چنان سهل و ممتنع است که همه مردم از هر فرهنگ و قوم و سن و سالی با به کار گیری آن‌ها می‌توانند ادعای عارف بودن داشته باشند. امروزه همه ادعای معرفت و کشف حقیقت دارند. خودعارف‌بینی، عجب و غروری آفریده که بشر امروز کمتر به سراغ وحی می‌رود و می‌خواهد همان‌گونه که در عهد رنسانس، عقل انسانی خویش را قبله و دین قرار داد، ایمان را در حوزه خصوصی و رؤیاهای شخصی بجوید و مستقل از وحی به کشف و شهود برسد. و بدیهی است که براساس آموزه‌ها و حقیقتی که اسلام ناب می‌گوید، مستقل از وحی و عقل و حیانی به کشف و شهود الهی نخواهد رسید. در دنیایی که کلاس‌های مدیتیشن و یوگا و رمل و جفر و احضار جن در برخی آموزشگاه‌ها در کنار آشپزی چینی و گل‌سازی و جعبه‌سازی و خیاطی برقرار است و جوانان، کشکولی از مهارت‌های مربوط و نامربوط را می‌آموزند تا در نظام تمدن غرب جایگاهی برای خود دست و پا کنند، عرفان مدرن، سوپاپ اطمینان غرب برای جوامع جهان سومی است؛ اطمینان از این‌که اینان اعتراض نخواهند کرد. آن قدر غم و غصه و سرگرمی و تنوع دارند که اعتراضی نکنند. برای فرار از غم و تنهایی

هم می‌توان به ماورا پناه برد؛ البته ماورایی شیطانی و نه الهی. این عارف نمایان غرقه در خلصه رقص و سماع و بی‌خودی، مبارزه را فراموش می‌کنند. مبارزه با چه؟ با ظلم و ظالم، با جنایت‌های آشکار و نهانی که تمدن غرب پس از رنسانس در حق انسان مرتکب شده. فراموشی آنچه بر ما رفته، به مهم‌ترین فلسفه بازتولید مکاتب عرفانی و فرهنگ درویشی در جامعه امروز بدل گردیده است؛ مکتبی که انسان را بی‌اعتنا و خنثی می‌خواهد.

www.ketab.ir

فهرست

فصل اول: کلیات

- مقدمه ۲
- ویژگی های عرفان مدرن در ادبیات ۷
- مقام و حال ۸
- تاریخچه ۱۰
- تقسیم بندی عرفان ۱۳
- عرفان نظری ۱۳

عرفان عملی ۱۴

هدف عارف ۱۵

شرایط سالک یا مرید و شیخ مراد ۱۸

توحید عارف ۱۸

مقامات ۲۰

توبه ۲۰

ورع ۲۲

زهد ۲۳

درجات زهد ۲۴

فقر ۲۶

صبر ۲۶

توکل ۲۹

رضا ۳۱

تسلیم ۳۲

حالات ۳۳

مراقبه ۳۴

قرب	۳۵
محبت	۳۶
خوف	۳۹
رجاء	۴۰
شوق	۴۱
مشاهده	۴۱
یقین	۴۲
اطمینان	۴۳
ذکر	۴۴
عوامل موثر در پیدایش زبان خاص صوفیه	۴۶
نقش عشق در عرفان اسلامی	۴۸
نقش عشق در آفرینش	۵۳
عشق در بازگشت	۵۶
عشق در پرستش	۵۷
عشق در رابطه با دیگران	۵۷

- چستی عرفان و اقسام آن از دیدگاه استاد شهید مطهری ۶۰
- اشتراک و افتراق عرفان و فلسفه ۶۱
- اشتراک ها و افتراق های عرفان عملی و اخلاق ۶۴
- نسبت عرفان با اسلام ۶۶
- عرفان متعالی و برین در قرآن ۷۱
- محال و بی معنا بودن عرفان منهای مذهب ۷۳
- منطق عرفانی قرآن ۷۴
- اساس عرفان اسلامی ۷۶
- اصول نظری عرفان از دیدگاه استاد مطهری ۷۷
- بازتاب مبانی سیر و سلوک و عرفان در شعر شهریار ۸۶
- ترجمه ۸۷
- استغنا ۸۸
- وحدت وجود، انا الحق ۸۹
- تجلی ۹۱
- تسلیم و رضا ۹۲

فصل سوم: بررسی ورود اشعار عارفانه به ادبیات فارسی

- بررسی ورود اشعار عارفانه به ادبیات فارسی ۹۵

باباطاهر ۹۷

ابوسعید ابوالخیر ۹۸

ابوالمجد مجدود سنایی ۱۰۰

تأثیر تصوف و عرفان بر شعر و شاعری ۱۰۳

زبان تصوف و عرفان ۱۰۴

گرایش شبه عرفانی در ادبیات داستانی پیش از انقلاب ۱۰۶

زمینه های رواج داستان های شبه عرفانی در دوران پس از پیروزی انقلاب

اسلامی، در جهان ۱۰۹

داستان های شبه عرفانی در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۱۱۵

فصل چهارم: نتیجه گیری

نتیجه گیری ۱۲۷